

Новий метод екстирпації спинальних гангліїв

К. С. Зданевич

При експериментально-морфологічному дослідженні чутливої іннервації широко застосовується екстирпація спинальних гангліїв. Але цей метод операції, при якому за допомогою кісткових щипців доводиться руйнувати дуги хребців, не може задовольнити вимоги морфологів. Ця операція технічно дуже складна, небезпечна, внаслідок руйнування кісток виникають кровотечі, які не завжди можна спинити. Можливі також пошкодження спинного мозку, крім того, тварина зазнає великої травми. Останнє має дуже важливе значення, оскільки загальний стан експериментальної тварини після операції буває настільки тяжким, що це не може не вплинути на результати операції — проходження дегенераційного процесу в нервових волокнах.

Це примусило нас шукати нові шляхи оперативного доступу до спинальних гангліїв. З цією метою нами розроблена така методика із застосуванням зуболікарської бормашини.

В ділянці хребців, що підлягають операції, проводять парамедіанний розріз шкіри і фасції на віддалі 0,5 см від середньої лінії спини. М'язи спини або шиї розділяють тупим способом, при цьому оголюються дуги хребців і їх суглобові відростки того сегмента, в якому проводиться операція, а також краніальні відростки сусіднього сегмента. Після цього безпосередньо над місцем розташування спинального ганглія просвердлюють отвір. Для того щоб кісткові опшурки не попали в спинномозковий канал, спочатку залишається внутрішня надкисниця разом з тонким шаром кістки. Після очищення рани від кісткових опшурків надкисницю розрізають, при цьому відкривається ганглії, який відділяють від вентрального корінця, за допомогою маленького гострого гачка піднімають і відокремлюють маленькими ножицями. Розмір бора треба вибирати залежно від величини тварини, яку оперують, і розмірів отвору, який повинен бути невеликим, але в той же час таким, щоб можна було вільно проводити операцію. Має значення також і форма бора. Найбільш зручними ми вважаємо конусні бори. Отвір треба просвердлювати тільки зверху, щоб не пошкодити кровоносні судини. Перед застосуванням бора необхідно звільнити кістку від м'яких тканин. Але, незважаючи на це, бор дуже легко забивається м'якими тканинами, і тому під час операції його необхідно кілька разів замінювати.

Запропонований нами метод операції дуже простий, безпечний, і, головне, при його застосуванні розмір травми значно зменшується, тварина переносить операцію легко, що дає більше впевненості у правильності одержуваних результатів.

Білоцерківський сільськогосподарський інститут,
кафедра гістології та ембріології

Новый метод экстирпации спинальных ганглиев

К. С. Зданевич

Резюме

При экспериментально-морфологических исследованиях чувствительной иннервации широко применяется удаление спинальных ганглиев костными щипцами. Однако этот метод операции не может удовлетворить кого-либо из морфологов. Эта операция технически очень сложна, опасна, возможны трудно останавливаемые кровотечения, повреждения спинного мозга, и, наконец, животному наносится очень большая травма, что влияет на его общее состояние, а последнее не может не отразиться на результатах операции — течении процесса дегенерации нервных волокон.

Нами разработана методика удаления ганглиев с применением зубохирургической бормашины.

В области оперируемых позвонков производится парамедианный разрез кожи и фасции на расстоянии 0,5 см от средней линии спины. Мышцы шеи или спины разделяют тупым способом, при этом обнажаются дуги позвонков и их суставные отростки. При помощи зубохирургической бормашины удаляют суставные отростки и непосредственно над местом расположения спинального ганглия пробуривают отверстие, рану очищают от опилок, надкостницу разрезают, открывается ганглий, который приподнимают при помощи маленького острого крючка и удаляют глазными ножницами.

Размеры бора следует подбирать в зависимости от величины оперируемого животного и размеров отверстия. Наиболее удобны конусные боры. Отверстие должно производиться только сверху, чтобы не повредить кровеносные сосуды. Бор во время операции легко забивается мягкими тканями, и потому его необходимо несколько раз менять.

Предложенный нами метод операции прост, безопасен, животное переносит операцию легко, что дает больше уверенности в правильности получаемых результатов.